

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 129a

Wij heffen het glas. Met liefde en meesterschap bereidden de wijnboeren deze wijn, zoals de poppenspeler met hart en ziel zijn poppen bespeelt. Het fruitige bouquet van deze wijn is perfect gezelschap bij een diner, bij vleesgerechten, bij een kaasplateau of om zomaar eens van te genieten.

Net als de oud-Hollandse poppenkastfiguren Jan Klaassen en Katrijn heeft deze wijn een prikkelend en pittig karakter.

www.poppenspelmuseum.nl
www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl
info@poppenspelmuseum.nl

Illustratie: A.S./O.v.d.M. ©

Wij heffen het glas. Met liefde en meesterschap bereidden de wijnboeren deze wijn, zoals de poppenspeler met hart en ziel zijn poppen bespeelt. Het fruitige bouquet van deze wijn is perfect gezelschap bij een diner, bij vleesgerechten, bij een kaasplateau of om zomaar eens van te genieten.

Net als de oud-Hollandse poppenkastfiguren Jan Klaassen en zijn vrouw Katrijn heeft deze huiswijn souplesse en stijl.

www.poppenspelmuseum.nl
www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl
info@poppenspelmuseum.nl

Illustratie: A.S./O.v.d.M. ©

Proosten: twee wijnetiketten

Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(El)museum*. In de *volkspoppenkast* tref je een aantal kluchtfiguren aan bij wie lekker eten een rol speelt, al wijst hun naam daar niet op. Bij sommigen gaat de voorkeur uit naar een alcoholische versnapering. Ze kijken daarbij weleens te diep in het glaasje. *Jan Klaassen* heeft een grote, rode neus. Dat laatste wijst erop dat hij wel van een slokje houdt. Zijn vrouw *Katrijn* verwijt hem dat hij te vaak naar de herberg loopt. Jan werpt haar voor de voeten dat zij zelf ook naar sterkedrank ruikt. Alsmar zijn ze met elkaar aan het kibbelen, maar altijd maken ze het weer goed. De twee *handpoppen* in de etiketten zijn afgeleid van de Franse *Polichinelle* (spreek uit: poliesjiene!). Deze staat weer afgebeeld op het voorplat van het boek 'Le Guignol des Champs-Élysées' (1889). Polichinelle is te herkennen aan zijn grote hoed, neus, kin, buik en bochel. Wij gebruiken de illustratie ook voor de figuurtjes in ons museumlogo. Dit is in 1984 ontworpen door o.a. Ad Swier.

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel en eten en drinken in de poppenkast? Maak een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl, www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de tentoonstellingen en de (boeken)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -figuren en -personen.

Knip de twee *etiketten* uit en plak ze op een wijnfles: het groene etiket kun je eventueel gebruiken voor witte wijn, het andere voor een fles rode. Tekst, idee en realisatie: Otto van der Mieden © (2008). Veel knutsel- en drinkplezier en applaus. Gezondheid!

Doepak is hét Poppenspe(El)museumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(El)speurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruiemelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucepop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijden van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.